

10. Десницкая А. В. Вопросы изучения родства индоевропейских языков / Отв. ред. П. С. Кузнецов. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1955. – 332 с.
11. Журавлев В. К. Наука о праславянском языке: эволюция идей, понятий и методов // Бирнбаум Х. Праславянский язык: Достижения и проблемы в его реконструкции.
12. Зубкова Л. Г. Общая теория языка в развитии: Учеб. пособие. – М.: Изд-во Российского ун-та дружбы народов, 2003. – 472 с.
13. Кун Т. Структура научных революций / Общ. ред. и послесловие Р. С. Микулинского и Л. А. Марковой. – 2-е изд. – М.: Прогресс, 1977. – 300 с.
14. Остгоф Г., Бругман К. Предисловие к книге «Морфологические исследования в области индоевропейских языков» // Звегинцев В. А. История языкознания XIX – XX веков в очерках и извлечениях. – 3-е изд. – М.: Просвещение, 1964. – Ч. 1. – С. 187–198.
15. Пауль Г. Принципы истории языка. – М.: Изд-во иностр. лит., 1960. – 500 с.
16. Потехина А. А. К истории звуков русского языка. – Воронеж, 1876. – Ч. 1. – VI, 243 с.
17. Смирнов С. В. О понятиях «научная школа» и «научное направление» в истории языкознания // Уч. зап. Тартусск. ун-та. – 1981. – Вып. 573. – С. 136–147.
18. Чемоданов Н. С. Младограмматизм // Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В. Н. Ярцева. – М.: Сов. энциклопедия, 1990. – С. 302.
19. Чемоданов Н. С. Сравнительное языкознание в России: Очерк развития сравнительно-исторического метода в русском языкознании. – М.: Учпедгиз, 1956. – 95 с.
20. Brugmann K., Delbrück B. Grundriss der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen. – Strassburg, 1897. – Bd. 1. – XLVII, 1098 s.
21. Heinz A. Dzieje językoznawstwa w zarusie. – Warszawa: Państwowe wyd-wo naukowe, 1978. – 518 s.
22. Ivić M. Pravci u lingvisti. – Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1963. – 190 s.
23. Jankowsky K. R. Neogrammarians: A reevaluation of their place in the development of linguistic science. – The Hague, 1972. – 275 p.
24. Jankowsky K. R. Theoretical Models of Change: The Neogrammarian Hypothesis // Trends in Linguistics. Studies and Monographs 48: Research Guide on Language Change / Ed. Edgar Polome. – Berlin; New York: Mouton de Gruyter, 1990. – P. 223–239.
25. Koerner E. F. K. Towards a Historiography of Linguistics: 19th and 20th Century Paradigms // History of Linguistics Thought and Contemporary Linguistics / Edited by H. Parret. – Berlin; New York, 1976. – P. 685–718.

Михайло БАКАЛІНСЬКИЙ

© 2009

МІЖСОЦІОЛЕКТНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ У СОЦІОЛЕКТІ ІТАЛО-АМЕРИКАНСЬКОЇ МАФІЇ В КОНТЕКСТІ СИНЕРГЕТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ

Дослідження процесу мовних контактів був і залишається актуальним у сучасному мовознавстві [5] [7]. Проте, найбільш актуальним є дослідження контактів на рівні складових мов – на рівні їх професійних та соціальних діалектів [6].

Значення дослідження міжсоціолектних запозичень можна обґрунтувати з точки зору синергетики, одними з постулатів якої є перенесення фокусу на маргінальні елементи в науці та культурі [8] та дослідження взаємодії “дисипативних систем” [4, 113] – систем у складі нелінійної системи більш високого порядку, які взаємодіють між собою та впливають одна на одну. Такими “маргінальними” елементами мовної системи є соціальні варіанти мови, які також є дисипативними системами у складі системи загальнонаціональної мови. Тобто, дослідження процесу запозичення мовних одиниць з одних соціальних діалектів до інших можна вважати актуальним не тільки з точки зору сучасного мовознавства, але й сучасної філософії.

На думку британського лінгвіста Дж. Ліча, запозичення є визначеною економією мовних зусиль при породженні мови, тому що для заповнення номінативних лакун, які виникли в даній мові, використовуються готові одиниці чужої мови [14, 59]. Запозичення мовних одиниць може відбуватися не тільки на рівні мов або варіантів однієї мови, але і на рівні компонентів одного з

варіантів [6, 23]. Дана стаття присвячена дослідженню соціолекту італо-американської мафії, який в західній лінгвістичній літературі називається Mobspeak [Mobspeak, xi].

Соціолект італо-американської мафії розглядався в рамках кримінального соціолекту США деякими провідними вченими [13], [15], однак в їх роботах мова не йшла про вплив на нього інших соціальних варіантів англійської мови США (далі AmE): у вказаних дослідженнях проводився лише структурно-семантичний аналіз вокабуляру та визначалися декі екстралінгвістичні чинники впливу на його розвиток. Питання впливу на соціолект італо-американської мафії інших соціальних та професійних діалектів не досліджувалося, що, на нашу думку, зумовлює актуальність даного дослідження.

У соціолекті італо-американської мафії запозичення відіграють важливу роль, як з точки зору теорії мовних контактів [1], так і теорії аккультурації [2]. За даними дослідження з 1200 проаналізованих мовних одиниць запозичення складають 55% вокабуляру соціолекту італо-американських мафіозі; із вказаної кількості запозичень 70% складають запозичення з інших соціальних варіантів AmE або міжсоціолектні. Ми пропонуємо використовувати термін “міжсоціолектні запозичення” замість вже існуючих “внутрішні” або “внутрішньомовні запозичення” [6, 10], оскільки, по-перше, соціолект італо-американської мафії не є окремою мовою, а, по-друге, ми досліджуємо запозичення, які прийшли до соціолекту італо-американської мафії з інших соціальних діалектів, що також належать до AmE.

Міжсоціолектними запозиченнями у соціолекті італо-американської мафії ми називаємо запозичення з інших соціальних діалектів, з носіями яких італо-американські мафіозі співпрацюють або знаходяться у певних відносинах. Дослідження показало, що міжсоціолектні запозичення у соціолекті італо-американської мафії можна умовно розділити на запозичення з професійних жаргонів та запозичення з інших складових кримінального соціолекту США.

Зазначене структурування пояснюється професійною діяльністю італо-американських мафіозі: вони контролюють діяльність представників деяких професій (букмекерів, банкірів, ювелірів тощо); з представниками деяких професій вони знаходяться в антагонізмі (поліцейські та федеральні служби), а також співпрацюють з іншими представниками організованої злочинності або кримінального світу США взагалі.

Соціолект італо-американської мафії є складовою кримінального соціолекту США поряд з соціолектами наркоторговців (далі Drug Slang), в'язнів (далі Prison Slang) і російської мафії в США, яку ми пропонуємо за аналогією із соціолектом італо-американської мафії Mobspeak називати соціолектом Redfella speak (від слова Redfella – член російської мафії в США [Pistone 2000, 13]). Ці складові між собою взаємодіють; а взаємодія представлена у вигляді запозичень. Оскільки кримінальний соціолект США іноді називають “cant” [13, 183] (“кент”), запозичення з його складових варто назвати кентізмами, а запозичення із професійних жаргонів – жаргонізмами.

Для кентізмів соціолекту італо-американської мафії характерною є ситуативна варіативність, яка, відповідно до визначення О.Д. Швейцера, проявляється у диференційованому використанні мови в залежності від соціальної ситуації. При цьому, під впливом соціальної ситуації може спостерігатися або кількісне варіювання, або якісне (переключення з однієї мовної системи або підсистеми на іншу) [12, 43]. Дослідження показало, що в більшості кентізмів не відбувається “семантична трансорієнтація” [6, 28], вони зберігають своє первісне значення.

Історично мафіозі займалися незаконним оборотом спиртного та азартними іграми. Протягом багатьох десятиліть торгівля та збут наркотиків неодноразово заборонялися самими мафіозі [The Godfather], [Boss of bosses]; це також обговорювалося на таємних з'їздах голів усіх кримінальних “сімей” [Davis, 83 – 88], [Boss of bosses], на яких було вироблено так зване по narcotics rule [Mobspeak, 146 – 147] – правило, яке забороняло ведення наркобізнес під страхом смерті.

Однак, незважаючи на це, сьогодні оберт наркотиків є одним із джерел прибутку сьогоднішньої італо-американської мафії. В результаті цього у соціолект італо-американської мафії потрапила значна кількість мовних одиниць з Drug Slang.

З точки зору синергетики це можна інтерпретувати як початок переходу від Порядку до Хаосу: руйнація традицій та законів італо-американської мафії. Американський культуролог А.Л. Крьобер свого часу писав, що культури можуть згасати, може відбуватися процес занепаду культурного змісту та вищих культурних цінностей [9, 481], а радянський філософ М.О. Бердяєв відзначав, що культура не розвивається нескінченно, вона несе в собі “зерна смерті” [3, 163 – 164].

Тобто, італо-американська мафія розвивається за традиційною моделлю розвитку будь-якої культури.

Мовні одиниці, запозичені з Drug Slang, можна розділити на наступні лексико-семантичні групи:

1) Назви наркотиків: *opals* – загальна назва наркотиків [Mobspeak, 154], *white* – будь-яка сипуча наркотична речовина білого кольору [Mobspeak, 230], *Bernice* – кокаїн [Mobspeak, 13] та ін.;

2) Особи, які реалізують, перероблюють та вживають наркотики: *pusher* – постачальник наркотиків [Mobspeak, 168], *runner* – помічник наркоторговця, який доставляє замовлення зі складу [Mobspeak, 177], *manicurist* – людина, яка очищає зібрану марихуану від бруду та зайвих паростків [Mobspeak, 126];

3) Місця, де можна прийняти наркотики: *shooting gallery* – таємне приміщення, у якому є все приладдя для вживання наркотиків (голки, шприци тощо) [Mobspeak, 184] та ін.;

4) Процеси, пов'язані з реалізацією наркотиків або їх вживанням: *making a gun* – доставка наркотиків зі складу [Mobspeak, 125], *Pot Air* – назва повітряного флоту італо-американської мафії, який доставляє наркотики з Колумбії [Mobspeak, 165], *O.D.* – передозування наркотиками (скорочення від “overdose”) [Mobspeak, 149] та ін.;

5) Міри ваги наркотиків: *bag (of jam)* – міра ваги сиучих наркотиків [Mobspeak, 10], *Z* – унція наркотиків [Mobspeak, 239] та ін..

Говорячи про наркотики, мафіозі ніколи не вживають такі слова як *drugs* [Cop talk, 39], *shit* [Cop talk, 91], *dope* [Cop talk, 38] тощо, оскільки вони уже увійшли в узус правоохоронних органів і, таким чином, більше не актуалізують езотеричну та метамовну функції мови. Мафіозі називають наркотики *opals* – “опали”. З семіотичної точки зору в основі значення лексеми *opals* лежить символ КОШТОВНІСТЬ; це підтверджує той факт, що наркоторгівля має для мафіозі велике значення.

Ще одним гіперонімом для називання наркотиків є *white* – будь-яка сипуча наркотична речовина білого кольору. Тут слід вказати на наступну особливість: у соціолекті афро-американців Black English лексема *white* означає “біла людина” [RD], тому, у представників правоохоронних органів може сформуватися установка на соціолект афро-американців, що, у кінцевому рахунку, може призвести до втрати інформації. Запозичення-кентізм *white* стало основою для подальшої деривації: *white Christmas bash*, *white girl*, *white lady*, *white nurse*.

Вираз *white Christmas bash* [Mobspeak, 230] називає вечірку, на якій можна придбати кокаїн; у складі новоутвореного висловлювання семантика лексеми *white* модифікувалася, в основі модифікації лежить звуження значення (будь-яка сипуча наркотична речовина білого кольору – кокаїн). Однак основну увагу варто приділити компоненту *Christmas*. Різдво (*Christmas*) є одним з найбажаніших свят для американців; це можна представити у вигляді символу НАЙУЛЮБЛЕНІШЕ СВЯТО (Для більш детального аналізу та отримання більш ґрунтовних висновків тут і надалі у статті буде інкорпороватися семіотичний аналіз мовного матеріалу). Оскільки мафіозі вибрали саме це свято для номінації вказаної вечірки, можна стверджувати, що даний метазнак є ізоморфним у системі цінностей, як культури США, так і італо-американської мафії.

Ще одним дериватом лексеми *white* є *white nurse* [Mobspeak, 230] – морфін; у процесі вживання значення метонімічно переосмислилось і також називає медсестру, яка таємно реалізує морфін [Mobspeak, 230]. З семіотичної точки зору в основі значення складової *nurse* лежить символ ПОРЯТУНОК ЖИТТЯ. Враховуючи певний контраст між семантичним та семіотичним компонентами значення мовної одиниці *white nurse* (продаж наркотиків та ПОРЯТУНОК ЖИТТЯ), можна припустити, що в її значенні актуалізується функція мовної гри, яка виражається через асоціативну іронією – продаж наркотиків (які несуть смерть) людиною, покликаною рятувати життя.

Особливу увагу, на наш погляд, варто приділити іншим дериватам лексеми *white*: *white girl* – кокаїн [Drugs] та *white lady* – героїн [Mobspeak, 230]. Ми вважаємо, що дані вирази мотивовані. Щоб довести мотивованість вибору вказаних мовних одиниць, проведемо семіотичний аналіз їх значень. З семіотичної точки зору в основі значення компоненту *girl* лежить символ МОЛОДІСТЬ (*girl* – a female child [Longman, 596] – дитина жіночої статі). В основі значення лексеми *lady* закладено символ ЗРІЛІСТЬ (*woman of a high social rank or status* [Longman, 786] – заміжня жінка аристократичного кола). Подібний спосіб номінації можна пояснити тим, що

на чорному ринку героїн коштує дорожче, ніж кокаїн (кокаїн – від 12 до 35 тисяч доларів за кілограм [Cocaine]; героїн – від 50 до 200 тисяч доларів за кілограм [Heroin]).

Таким чином, символи, які лежать в основі лексем *girl* та *lady*, можна інтерпретувати наступним чином: *girl* – МОЛОДІСТЬ – МЕНШ ЦІННЕ (кокаїн дешевше за героїн), *lady* – ЗРІЛІСТЬ – ЗНАЧНО ДОРОЖЧЕ. Це спостереження підтверджується думкою Дж. Лакоффа про те, що одні символи можуть бути пов'язані через зовнішні відносини з іншими образними елементами, або проектуватися на інші [10, 359].

В процесі дослідження було знайдено низку мовних одиниць, запозичених з тюремного сленгу. Діяльність італо-американської мафії дуже тісно пов'язана з в'язнями та тюремним життям взагалі. Відношення мафіозі до ув'язнення вдало описує наступний вираз: *I got to get back in shape. Got to lift weights* [Pistone 2004, 124] – “Час привести себе у належний вигляд. Треба потягати гири”. Насправді, зазначений вираз говорить, що мафіозі садять до в'язниці [Pistone 2004, 124]. Запозичення з тюремного сленгу складають 20% з від усіх запозичень-кентізмів. До лексем, запозичених до соціолекту італо-американської мафії з тюремного сленгу, належать *tipster* – “жучок”, той, хто за гроші видає інформацію, та *wire* – “пройда, донощик” [Lexicon 1996]. У тюремному сленгу дані лексичні одиниці мають наступні значення: *tipster* – “агент тюремного наглядача, який вишукує змовників” [Cop talk, 102], *wire* – “ув'язнений, який має зв'язки із зовнішнім світом і може дістати певні речі за плату” [Cop talk, 109].

Проте, слово *wire*, також можливо, було запозичене із сленгу поліцейських, де використовується з таким же значенням, як й у соціолекті італо-американської мафії [PDGT]. Але, оскільки ці дві сфери тісно пов'язані з кримінальним світом, цілком імовірно, що обидві етимології є рівноправними. Як бачимо, ми зіткнулися із явищем поліетимологічності. Раніше поліетимологічність розглядалася як недолік, як невміння вибрати одне вірне рішення з декількох, проте, на думку В.Н. Топорова, поліетимологічність – це результат невід'ємних характеристик самого слова [11, 140 – 141].

Крім групи запозичень-кентізмів, у соціолекті італо-американської мафії присутні запозичення з різних професійних жаргонів, з носіями яких італо-американські мафіозі співпрацюють або якимось чином пов'язані. До таких груп можна віднести правоохоронні органи (поліція, ФБР), профспілки та фінансові кола.

Дослідження показало, що найбільша частина жаргонізмів відноситься до соціального варіанту AmE, яким користуються представники правоохоронних органів, а саме до сленгу поліцейських (40% від загальної кількості жаргонізмів). Приклади запозичень із сленгу поліцейських: *ring* – “банда, зграя” [Mobspeak, 177] та *brass* – “голова поліцейської управи, комісар” [Mobspeak, 21]. В результаті запозичення значення одиниці *ring* не було видозмінено. Однак лексема *ring* могла бути запозичена також з мови ювелірів, де називає “дешеву коштовність зі штучним діамантом” [Mobspeak, 177]. У соціолекті італо-американської мафії лексична одиниця *ring* стала основою для подальшого словотвору: *tingleader* – “ватажок банди” [Mobspeak, 177]. Значення слова *brass* в результаті запозичення розширилось: “голова поліцейської управи, комісар” – “велика людина” [Mobspeak, 21]. Лексична одиниця *brass* також могла бути запозичена і зі сленгу хіміків, де вона має наступну семантику “мідь, будь-який коштовний метал” [Pistone 2004, 17].

Серед міжсоціолектних запозичень соціолекту італо-американської мафії присутня група одиниць з мови юридичної сфери. До цієї групи належать лексеми *fence* – приховувач, скупник краденого [Mobspeak, 69] та *enforcer* – інфорсер (мафіозо, функцією якого є змусити виконувати вимоги італо-американської мафії або безпосереднє виконання вироків) [Cop talk, 38]. Семантична деривація слова *fence* ґрунтується на метонімічному переносі: захист, що одержує свідок під час розслідування – приховувач, скупник краденого (ця людина ніби-то “захищає” товар, який до них потрапляє). Значення слова *enforcer* в результаті запозичення розширилося: судовий виконавець, що втілює в життя вирок суду – інфорсер (мафіозо, який змушує виконувати вимоги мафії або карає у різі їх невиконання).

Серед одиниць соціолекту було знайдено італо-американської мафії мовні одиниці, запозичені зі сленгу робітників США. Це можна пояснити тим, що одним з основних видів діяльності мафіозі було і залишається контролювання діяльності профспілок робітників. Прикладами запозичень із сленгу робітників є мовні одиниці *snow*, *to snort* та ін.. В результаті запозичення значення слів *snow* та *to snort* були модифіковані: *snow*: у сленгу робітників – цемент, будь-яка сипуча речовина [Mobspeak, 193]; у соціолекті італо-американської мафії – героїн, кокаїн,

амфетамин [Mobspeak, 193]), to snort: у слензі робітників – покривати дорогу шаром асфальту [Mobspeak, 193]; у соціолекті італо-американської мафії – нюхати кокаїн [Mobspeak, 193]).

У вокабулярі соціолекту італо-американської мафії присутні одиниці, що могли бути запозиченими з мови фінансової сфери: bookie – “людина, яка позичає гроші під заставу” [Snatch]. В результаті запозичення значення одиниці модифікувалося; в основі модифікації лежить звуження значення: “людина, що позичає гроші під заставу” – “людина, яка приймає ставки на кінних перегонах”.

Серед міжсоціолектних запозичень соціолекту італо-американської мафії було знайдено мовні одиниці, запозичені з мови ігрового бізнесу – візитної картки діяльності італо-американських мафіозі. Прикладом запозичення стала лексична одиниця sand – “невелика сума грошей, яку клієнт може безоплатно взяти в борг у круп’є” [Mobspeak, 180]. Проте лексема sand могла бути запозичена і зі сленгу наркоманів зі значенням “героїн” [Kennedy]. У соціолекті італо-американської мафії лексема sand вживається з обома значеннями. З огляду на той факт, що як наркотики, так і ігровий бізнес підпадають під сферу впливу мафії, ми робимо висновок, що, або обидва значення вказаної лексеми рівносильні, або ж слово sand з вокабуляру ігрового бізнесу було запозичено до соціолекту італо-американської мафії через сленг наркоманів.

Таким чином, проведене дослідження дозволило зробити наступні висновки. Мовні одиниці, запозичені до соціолекту італо-американської мафії з різних соціальних та професійних діалектів американського варіанту англійської мови, було запропоновано називати “міжсоціолектними запозиченнями”.

Питання міжсоціолектних запозичень, з точки зору синергетики, представляє велике значення для сучасного мовознавства. Міжсоціолектні запозичення є одним із провідних способів поповнення вокабуляру соціолекту італо-американської мафії. Вони структуруються такими, які прийшли з “цивільних” соціальних діалектів (сленг робітників, сленг ювелірів, сленг поліцейських і т.д.) та такими, які були запозичені з таємних мов різних злочинних елементів та кримінальних синдикатів. Перші було запропоновано називати жаргонізмами, а останні – кентізмами. Дослідження показало, що з даних груп домінуючими є кентізми, які складають 75% від загальної кількості міжсоціолектних запозичень.

Найбільшу кількість запозичень-кентізмів склали мовні одиниці, запозичені зі сленгу наркоманів. Це пов’язано з розповсюдженням наркотогівлі, у яку з недавнього часу втягуються італо-американські мафіозі попри існування раніше на це заборону у самій мафії. З точки зору синергетики це явище було інтерпретовано як початок переходу від Порядку до Хаосу: руйнація традицій та законів італо-американської мафії.

Під час дослідження було відмічено, що запозичення-жаргонізми відрізняються поліетимологічністю. Лінгвістичною причиною цього може бути дуалістична природа мовного знаку – акумуляція різних планів змісту при збереженні одного плану вираження. Екстралінгвістичною причиною може бути тісна співпраця італо-американських мафіозі з представниками різних професій, які використовують для називання різних явищ мовні одиниці з однаковою графічною формою.

Аналіз запозичень у площині лінгвосоціотипики виявив наступну особливість: використання символів культури США (white Christmas bash). В деяких запозиченнях можна було констатувати актуалізацію функцію мовної гри, заснованої на асоціативній іронії. Зазначені особливості ще раз підтверджують те, що ідея мови як дзеркального відображення суспільства, а разом з нею і теорія ізоморфізму мовних та соціальних структур американського вченого А.Д. Грімшо, вірна та несправедливо піддавалася критиці у радянському мовознавстві.

Перспективним напрямком подальшого дослідження може бути більш детальне вивчення кожного з класів міжсоціолектних запозичень, аналіз соціокультурних характеристик італо-американської мафії через аналіз її соціолекту, а також кримінального світу США взагалі з метою пошуку в них загальних символів культури США. Вбачається перспективним вивчення впливу соціолекту італо-американської мафії як дисипативної системи на інші соціальні та професійні діалекти американського варіанту англійської мови, а також на його ядро.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бакалинский М.Л. Иноязычные заимствования в социо-этнолексте the Mobspeak // Сучасні дослідження з іноземної філології. – 2007. – Випуск 5. – С. 55 – 64.

2. Бакалинский М.Л. Лингвокультурологический аспект заимствований в социо-этнолексте the Mobspeak // Культура народов Причерноморья. – 2007. – № 110. – Т.1. – С. 20 – 22.
3. Бердяев Н.А. Смысл истории. – М.: Мысль, 1990. – 175 с.
4. Бранский В.П. Теоретические основания социальной синергетики // Вопросы философии. – 2000. – № 4. – С. 112 – 119.
5. Гармаш О.Л. Запозичення як джерела збагачення словникового складу англійської мови // Нова філологія. – 2006. – Вип. 24. – С. 8 – 14.
6. Зацний Ю.А. “Внутрішні” запозичення сучасної англійської мови // Вісник Сумського державного університету. – 2006. – № 11 (95). – С. 10 – 14.
7. Козлова Т.О. Запозичення та концептосфера етносу // Актуальні проблеми менталінгвістики: Збірник наукових статей за матеріалами IV Міжнародної конференції. – Черкаси: Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького, 2005. – С. 97 – 98.
8. Князева Е.Н. Синергетический вызов культуре // Синергетическая парадигма. Многообразие поисков и подходов. – М.: Прогресс-Традиция, 2000. – С. 243 – 261.
9. Крёбер А.Л. Конфигурация развития культуры // Антология исследований культуры. Том 1: Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – С. 465 – 496.
10. Лакофф Дж. Лингвистические гештальты // Новое в зарубежной лингвистике. – М.: Прогресс, 1981. – Вып. X. Лингвистическая семантика. – С. 350 – 368.
11. Топоров В.Н. Ведийское гта` : к соотношению смысловой структуры этимологии // Этимология. – 1987. – С. 140 – 141.
12. Швейцер А.Д. Социальная дифференциация английского языка в США. – М.: Наука, 1983. – 216 с.
13. Crystal D. The Cambridge encyclopaedia of the English language (reprinted with corrections). – Cambridge: Cambridge University Press, 2002. – 489 p.
14. Leech G. Semantics. – Harmondsworth: Penguin, 1974. – 386 p.
15. Mehrorta R. R. Sociology of secret languages. – Simba: Indian Institute of Advanced Study, 1977. – 102 p.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Boss of bosses: Boss of bosses (2001). © TNT Originals, A Bleecker street films production, USA.
2. Cocaine: Cocaine factsheet – DEA Briefs & Background, Drugs and Drug Abuse, Drug Descriptions. – http://www.usdoj.gov/dea/concern/cocaine_factsheet.html.
3. Cop talk: Cop talk. A dictionary of police slang / Ed. by C. Aaron and J. Lewis Poteet. – Lincoln: Writers club press, 2000. – 144 p.
4. Davis: Davis J. H. Mafia dynasty. The Rise and Fall of the Gambino Crime Family. – N.Y., 1994.
5. Drugs: Drugs and the drug trade. – <http://www.whitehousedrugpolicy.gov/streetterms/Default.asp>.
6. Heroin: Heroin factsheet – DEA Briefs & Background, Drugs and Drug Abuse, Drug Descriptions. – <http://www.dea.gov/concern/heroin.pdf>.
7. HSCD: Heyer's slang and cant dictionary – <http://www.heyerlist.org>. – 2004.
8. Kennedy: Kennedy W. Legs // Mob. Stories of death and betrayal from organized crime / Ed. by Clint Willis. – N.J., 2002.
9. Lexicon: The Lexicon of thieves cant / Hately S. – 1st edition, 1996. – <http://php.iupui.edu/~asimmon/thief.html>.
10. Longman: Longman dictionary of contemporary English. Third Edition. – Harlow, Essex, 2000.
11. Mobspeak: Mobspeak. The dictionary of crime terms / Ed. by Carl Sifakis – N.Y., 2003.
12. PDGT: Police dictionary, glossary and terms directory. – <http://www.glossarist.com>.
13. Pistone 2000: Pistone J. K. Mobbed Up. – N.Y., 2000.
14. Pistone 2004: Pistone J. K. The way of the wiseguy. – Philadelphia/L, 2004.
15. RD: Rap Dictionary. – <http://www.rapdict.org/Category:Terms>.
16. Snatch: Snatch (2000), © Screen Gems in association with SKA Films, UK/USA.
17. The Godfather: The Godfather (1972). © Paramount Pictures, USA.